

Hierbij ontvangt u het decembern timer van de digitale nieuwsbrief van de Historische Vereniging Oud Leiden. In deze nieuwsbrief onder andere de agenda voor de maanden december en januari, een van de interviews van de Stem van Leiden, de foto's die deze maand op de Leidse historische kalender te zien zijn, aandacht voor een van de vele geveltekens die Leiden rijk is en een mooie afbeelding uit de Beeldbank.

Kijk voor meer informatie over de Historische Vereniging Oud Leiden en haar activiteiten op www.oudleiden.nl.

**Nieuwsbrief van de Historische Vereniging Oud Leiden
December 2018**

Ontvangt u deze nieuwsbrief en bent u nog geen lid van de Historische Vereniging Oud Leiden? Vanaf 20 euro per jaar steunt u ons in ons streven om de kennis van de geschiedenis van Leiden en omstreken te bevorderen en het Leidse culturele erfgoed te beschermen.

Meer informatie over het lidmaatschap vindt u [hier](#).

Agenda december/januari

In 1575 maakte Jan van Hout het gedicht 'Vruntſchap' voor zijn vriend Jan van der Does. Over dit gedicht en ander literair werk van de Leidse stadssecretaris gaat de Jan van Houtlezing op 12 december.

Van 30 november 2018 tot 1 september 2019

Tentoonstelling, Herman Boerhaave en de Gouden Eeuw van de wetenschap.

Plaats: Rijksmuseum Boerhaave, Lange Sint Agnietenstraat 10.

[Informatie](#)

Van 28 november tot en met 16 december 2018

PS|theater, Tijdgravers, een theaterroute met muziek en verhalen die je dwars door de straten en huiskamers van Roomburg en Meerburg voert. Struin met de theatermakers door vergeten lanen aan de rand van de stad en verwarm je aan de verhalen van de wijk.

Plaats: Scouting St. Jozef, Besjeslaan 2a.

Aanvang: 19.30 uur, inloop vanaf 19.00 uur; alleen op zondag: 16.00 uur, inloop vanaf 15.30 uur.

Kaarten: 15 euro.

NB: De voorstelling vindt grotendeels buiten plaats en heeft de vorm van een wandeling. Warme kleding en goede schoenen zijn dus noodzakelijk.

[Informatie](#)

Zondag 9 december 2018

Lodewijk Kallenberg, 'De Van Goghs op Groenesteeg' (met wandeling langs de graven en de Van Goghboom).

Plaats: Begraafplaats Groenesteeg, Groenesteeg 126.

Aanvang: 14.30 uur.

Toegang: gratis.

[Informatie](#)

Maandag 10 december 2018

Boekpresentatie: Cor Smit, Leiden en de Verheven Porte,

Plaats: Kennisbedrijf Blaauwberg, Vestwal 2-4.

Aanvang: 15.30 uur.

Toegang: gratis.

[Informatie](#)

Woensdag 12 december 2018

Tanneke Schoonheim, 'Jan van Hout als dichter en schrijver'.

Plaats: Lokhorstkerk, Pieterskerkstraat 1

Aanvang: 20.00 uur, zaal open 19.30 uur.

Toegang: gratis voor HVOL-leden op vertoon van lidmaatschapspas; niet-leden betalen 5 euro.

[Informatie](#)

Woensdag 19 december 2018

Arno Verhoeven: Nieuw licht op het vroegmiddeleeuwse Leithon - een inleiding op de tentoonstelling in het Leiderdorps Museum.

Plaats: Leiderdorpse Volksuniversiteit, Sterrentuin, Van Diepeningenlaan 110, Leiderdorp

Aanvang: 19.30 uur.

Toegang: 9,50 euro.

[Informatie](#)

Woensdag 30 januari 2019

Menno Dijkstra: Rondom de oude Rijnmond- landschap en bewoning in de vroege middeleeuwen.

Plaats: Leiderdorpse Volksuniversiteit, Sterrentuin, Van Diepeningenlaan 110, Leiderdorp

Aanvang: 19.30 uur.

Toegang: 9,50 euro.

[Informatie](#)

Woensdag 13 maart 2019

Arno Verhoeven: Handelsplaatsen van Vikingen, Franken en Angelsaksen in de tijd van Karel de Grote.

Plaats: Leiderdorpse Volksuniversiteit, Sterrentuin, Van Diepeningenlaan 110, Leiderdorp

Aanvang: 19.30 uur.

Toegang: 9,50 euro.

[Informatie](#)

Kijk op www.rijnlandgeschiedenis.nl voor een overzicht van activiteiten en publicaties op het gebied van de geschiedenis van onze regio.

Historische kalender 2019

Tijdens de diesviering op 3 november werd traditioneel ook weer de historische kalender 2019 gepresenteerd. Het thema van dit jaar is 'Veranderend straatbeeld' en de Beeldbank is er weer in geslaagd om bij elke maand een mooie historische foto van Leiden te combineren met een hedendaags equivalent, gemaakt door huisfotograaf Niek Bavelaar.

Leden van de HVOL kunnen de kalender via promotie@oudleiden.nl aanschaffen tegen het gereduceerde tarief van 5 euro (winkelprijs 6,50 euro), exclusief verzendkosten.

Een afbeelding uit de Beeldbank: de Sint Jansbrug

Deze sfeervolle opname toont de St. Jansbrug (tussen de Donkersteeg en de Hoogstraat) op een verstillid moment. De foto, gemaakt vanaf de Oude Rijn, is rond 1925 vervaardigd door Willem Johannes Kret.

Voor meer afbeeldingen uit de Beeldbank, klik [hier](#).

Tweede historische minibibliotheek

De historische minibieb op de Jan van Houtkade is een groot succes. Vele Leidse Jaarboekjes en andere uitgaven over Leiden hebben inmiddels hun weg naar een

nieuwe eigenaar gevonden. Inmiddels is er ook een tweede rood-wit geschilderde Oud Leiden minibibliotheek, die op zaterdag 10 november werd onthuld door wethouder Marleen Damen. Deze is gemaakt door Visie-R en is het 1000e exemplaar dat door dit reïntegratiebedrijf gemaakt is. Hij staat op Lammenschansweg 29. Het principe van de minibieb is dat wie er een boek uithaalt, het na verloop van tijd weer terugbrengt of er een ander boek voor in de plaats zet. Heeft u dus boeken over Leiden waarvan u het prettig vindt dat ze via onze minibieb een tweede leven krijgen, breng ze dan naar onze minibiebs op de Jan van Houtkade of de Lammenschansweg of stuur een berichtje naar promotie@oudleiden.nl om ze op te laten halen.

[Lees meer](#)

De Stem van Leiden Een bewogen leven

Mevrouw K. werd in 1923 aan de Doelengracht tegenover de kazerne geboren in het huis van haar oma. Ze werd gehaald door haar opoe, die baker was. Haar moeder was 16 jaar en ze hebben daarom nog vijf jaar bij opoe ingewoond. Ze heeft tot op de dag van vandaag geen idee wie haar vader was.

Mevrouw heeft nog levendige herinneringen aan de Stadhuisbrand in februari 1929. Ze was op dat moment zes jaar. "Ik zat op het Pieterskerkhof op een 'pisschooltje', want mijn moeder moest werken bij de slagerij en op weg van de Korevaarstraat daar naar toe kwamen we er langs. Het was heel koud. Mijn zusje zat nog in de wagen. Bij het Stadhuis had je allemaal van die dikke ijspegels hangen en dat vond ik mooi. Het was net een sprookje, zo mooi."

[Lees meer](#)

Afbeelding: Het stadhuis met ijspegels na de brand in 1929.

Henk 't Jong, De dageraad van Holland

In de twaalfde en dertiende eeuw bestond het huidige Nederland uit onder andere vier grote vorstendommen: Brabant, Holland (met Zeeland), Gelre en het bisdom Utrecht. Holland won al snel aan invloed, wat ook in de aangrenzende gebieden als Vlaanderen en Brabant niet onopgemerkt bleef. Henk 't Jong beschrijft de hoogte- en dieptepunten van de graven van Holland: hun levens, de familiebanden, de oorlogen binnen en tussen de vorstendommen, de politiek van het graafschap en de ontwikkelingen op zowel landelijk als stedelijk gebied. In *De dageraad van Holland* komt deze vrijwel onbekende vroegmiddeleeuwse geschiedenis tot leven en 't Jong toont aan dat de dageraad van het graafschap Holland bepalend is geweest voor de geschiedenis van ons land.

De dageraad van Holland is een publicatie van de Stichting Historische Publicaties Holland-Rijnland. Het is verkrijgbaar bij Uitgeverij Omniboek en kost € 25,00. ISBN 9789020534863, 416 bladzijden.

[Lees meer](#)

Gevelteken van de maand oktober

De Stedelijke fabrieken van gas en electriciteit, Hooigracht 12

De Stedelijke fabrieken van Gas en Electriciteit openden in 1912 hun administratiekantoor aan de Hooigracht 16.

Voorheen waren op de nummers 12 en 14 de smederij en het magazijn van huishoudelijke artikelen van Joh. Dee en zn. gevestigd. In het Leidsch Dagblad van 21/02/1910 werd de publieke verkoping gemeld van de drie percelen die vroeger aan de familie Dee behoorden, ten behoeve van de bouw van het administratiegebouw en winkel van de 'gemeentelijke gas en electriciteitsfabrieken'. Deze waren eerder gevestigd in de Pieterskerkkoorsteeg.

Lees meer

Afbeelding: De klok boven de ingang van de 'stedelijke fabrieken van gas en electriciteit' (foto: W. Devilee).

Historische kalender 2018 - december Bus op de brug naar het havenplein, omstreeks 1925

Zicht op het Havenplein met de Grote Havenbrug, gezien vanaf de Oude Herengracht. De stamvader van de Grote Havenbrug, was de eerste Zijlpoortsbrug

De brug ligt sinds 8 augustus 1662 op de huidige plaats. Na een kort leven als draaibrug (1870) werd in 1883 een

uit ca. 1350, die echter niet precies op de plaats lag van de brug op de afbeelding.

breder en dubbele ijzeren ophaalbrug geplaatst.

YouTube: De Leidse Sleuteltjes.

Terug in de tijd met De Leidse Sleuteltjes.

Erfgoed Leiden Vondst van de Week Leidse winkelpui in Koog aan de Zaan

In september 1925 opent de firma Biesiot een American lunchroom en een winkel in het pand. Hiervoor is het eerst uitgebreid verbouwd door ingenieurs- en architectenbureau Kraan Groenewegen en Verweys. Waarschijnlijk moet de stenen winkelpui dan plaats maken voor een houten exemplaar met glas-in-lood bovenlichten. De oude pui is niet bij het grofvuil terecht gekomen, maar vervoerd naar Koog aan de Zaan. Daar siert hij nu Garagebedrijf Booij dat al

De gevel hoort bij het pand dat in 1915 werd ontworpen door de bekende architect Hendrik Johannes Jesse. Hij deed dit in opdracht van de eigenaar J. Zaalberg. Bij het gebouw hoorde een granieten winkelpui die toegang gaf tot het taxi- en autoverhuurbedrijf van dhr. Offenberg: de Leidsche Automobiel-taxi-onderneming, afgekort L.A.T.O. De L.A.T.O. vertrekt in 1924 uit het pand, het bedrijf is toen ook opgeheven.

Afbeelding: Steenstraat 55 in 1929 (foto: Erfgoed Leiden en Omstreken).

sinds 1938 in het pand is gevestigd. De pui werd rond 1925 geplaatst in de nieuw gebouwde garage van de N.V. ARIBA uit Zaandijk. De Zaansche Courant doet verslag van de opening op 2 december 1925 onder de kop 'Leidsche Auto-Garage te Koog aan de Zaan'.

[Lees meer](#)

Afbeelding: De Leidse pui in Koog aan de Zaan, 1930 (foto: gemeentearchief Zaanstad).

Verkrijgbaar via de HVOL

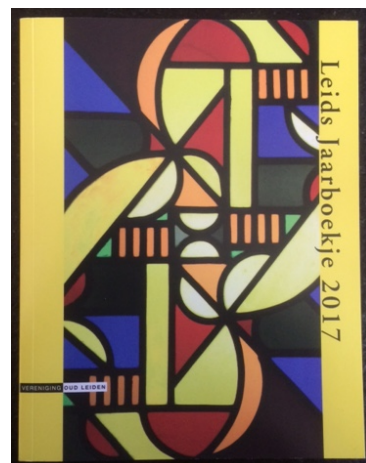
De onderstaande artikelen zijn verkrijgbaar bij de HVOL. Belangstelling? Stuur een mail naar promotie@oudleiden.nl en wij zetten het voor u klaar.

Cadeaulidmaatschap

Maak iemand voor een jaar lid van onze vereniging. Het nieuwe lid kan na dat jaar beslissen of hij/zij het lidmaatschap zelf wil voortzetten.

Prijs: 20 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Leids Jaarboekje

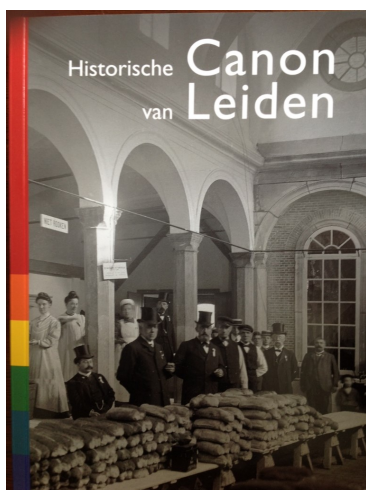
Oude nummers van het bekende jaarboekje. Onze voorraad wordt regelmatig aangevuld.

Prijs: 1 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Historische Canon van Leiden

Leiden heeft een rijke geschiedenis. De Historische Canon van Leiden doet in kort bestek de hoofdlijnen

van de geschiedenis van Leiden en de hoogte- en dieptepunten daarin, uit de doeken. Het is basiskennis over de stad die iedere bewoner en bezoeker van Leiden eigenlijk zou moeten (willen) hebben.

Het boek is zowel in een Nederlandstalige als in een Engelstalige versie beschikbaar, ideaal voor uw buitenlandse familieleden en vrienden!

Winkelprijs: 15,00 euro. HVOL-ledenprijs: 12,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

R. van Maanen (red.), Leiden, Geschiedenis van een Hollandse Stad (4 delen)

Aan het begin van de twintigste eeuw beschreef de Leidse hoogleraar P.J. Blok in vier delen de geschiedenis van Leiden. Een eeuw later werpen nieuwe kennis en inzichten, moderne onderzoekstechnieken en eigentijdse vragen een nieuw licht op de Leidse geschiedenis. Deze wordt beschreven in het vierdelige werk Leiden. De geschiedenis van een Hollandse stad.

Een team van redacteurs en auteurs heeft een wetenschappelijk verantwoord werk tot stand gebracht, geschreven voor een in de Leidse geschiedenis geïnteresseerd publiek.

Winkelprijs: 180 euro, HVOL-ledenprijs: 100 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

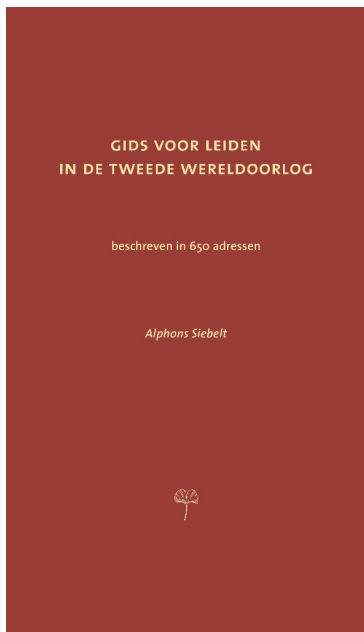

Cor Smit, Tuinstad-Staalwijk, Van tuinen tot stadswijk

De geschiedenis van het gebied ten zuiden van de singels, dat zich in de eerste decennia van de vorige eeuw van een landelijk gebied met weilanden, groente- en siertuinen en bloemenkwekerijen ontwikkelde tot een echte Leidse stadswijk. Met tal van oude foto's en prentbriefkaarten.

Winkelprijs 14,50 euro. HVOL-ledenprijs: 12,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Alphons Siebelt, Gids voor Leiden in de Tweede Wereldoorlog

Deze gids bevat ongeveer 650 adressen van woonhuizen en andere gebouwen in Leiden en Oegstgeest met een toelichting over de bijbehorende gebeurtenissen in oorlogstijd. De toegevoegde informatie is bijzonder gevarieerd, zodat een goed beeld ontstaat van de gevolgen van de oorlog voor de stad en zijn bewoners op verschillende gebieden. Ook worden alle oorlogsmonumenten vermeld.

Prijs: 10 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

A.D. van Berge Henegouwen en J.A. van Doorn-Beersma (ed.),

Oorlogsdagboek van Han de Wilde
1940-1945

In 2015 verscheen een uniek boek over de bezettingsperiode in Leiden, het oorlogsdagboek van Han de Wilde. De Wilde was eigenaar van een manufacturen- en beddenzaak in de Breestraat, maar misschien bekender nog wel als bestuurslid van de 3 October Vereeniging. De Wilde schreef zijn dagboek in 12 schoolschriften, die worden bewaard bij Erfgoed Leiden e.o. Het boek geeft een goed beeld van het verloop van de oorlogshandelingen en het dagelijks leven van de Leidenaren onder nazistisch regime.

Prijs: 15 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

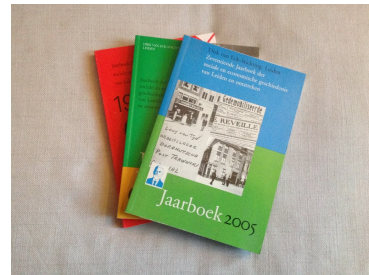
Jaarboek der sociale en economische geschiedenis van Leiden en omstreken

Aanwezige jaargangen: 1989, 1994, 1995, 1996,
1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004,

2005, 2006, 2007/2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013.

Prijs: 1 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

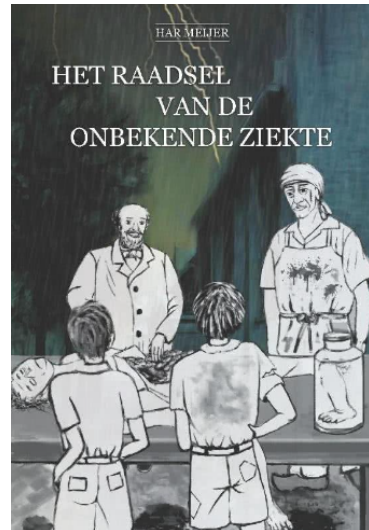

Har Meijer, Het raadsel van de geheimzinnige ziekte

Wanneer in 1832 een onbekende ziekte Leiden binnenvalt, weet stadsgeneesheer Jan van Outeren absoluut niet hoe hij zijn doodzieke patiënten beter moet maken. Hij doet een aderlating, geeft pillen en drankjes, maar niets helpt. Zijn zoon Japie en zijn vriendje Isaac spelen een belangrijke rol in de zoektocht naar de oorzaak van de ziekte. Met een informatieve wandeling door het centrum langs de locaties van het boek.

Winkelprijs: 12,50 euro. HVOL-ledenprijs: 5,00 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Rens Heruer, *De Leidse kermis, een zaak van formaat*

De kermis en 3 oktober zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Je hebt geen Leidens Ontzet gevierd zonder op de kermis te zijn geweest. Het boek geeft in woord en beeld de geschiedenis van de Leidse kermis weer.

Winkelprijs: 22,50 euro. HVOL-ledenprijs: 20,00 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

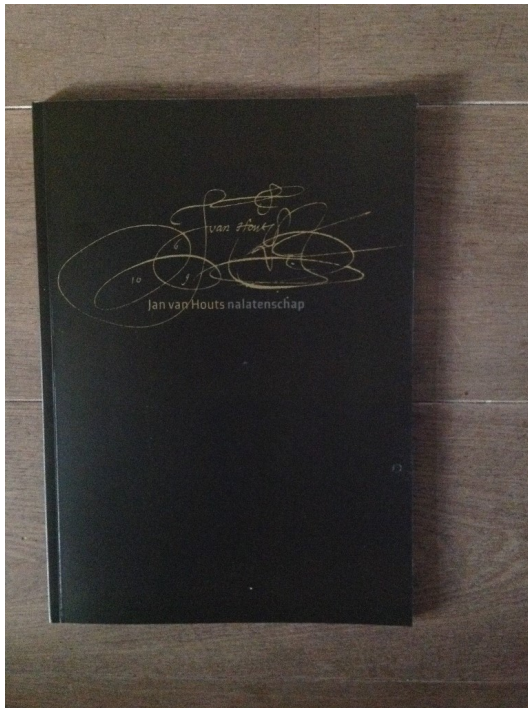
Jacques Meerman, *Kleine geschiedenis van de hutspot*

Het is misschien wel het bekendste Nederlandse gerecht: hutspot. Niemand weet wat de oorspronkelijke ingrediënten waren. Volgens sommigen zaten er pastinaken in, volgens anderen gember en volgens wéér anderen vis. Hoe dan ook, het gerecht is onlosmakelijk verbonden met het Leids Ontzet van 1574 en dus met de Nederlandse vrijheidsoorlog. De *Kleine geschiedenis van de hutspot* laat zien hoe de culinaire en sociaal-politieke geschiedenis met elkaar verknoopt zijn.

Winkelprijs 14,95 euro. HVOL-ledenprijs: 12,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Karel Bostoën, Jan van Houts nalatenschap

Wat wilde stadssecretaris Jan van Hout (1542-1609) dat er na zijn dood met zijn geld en goederen gebeurde? En wat lag en stond er allemaal in zijn huis aan de Nonnensteeg toen hij overleed? De uitgave *Jan van Houts nalatenschap* maakt geeft hierop antwoord. Een heldere inleiding, foto's van het document, een diplomatische transcriptie en een hertaling zorgen ervoor dat Van Houts laatste wil en de inventaris van zijn boedel nu voor iedereen toegankelijk zijn.

Prijs: 2,50 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Kees Walle, Buurthouden 1400-1795

De geschiedenis van de Leidse *gebuurten*, kleinschalige buurtorganisaties die de sociale infrastructuur van de stad vormden. Centraal stonden de burenplichten, waarvan het begraven van de doden de voornaamste was. Geen Leidenaar mocht of kon zich aan die verplichtingen onttrekken.

Prijs: 15 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Prentbriefkaarten

Set van 13 verschillende kaarten met afbeeldingen van de Leidse markten.

Prijs 1 euro.

Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Bedrijfsleden

De onderstaande bedrijven zijn bedrijfslid van de Historische Vereniging Oud Leiden. Bent u ook een bedrijf met een warm Leids hart en met respect voor de

Leidse geschiedenis? Dan is het ondersteunen van de Historische Vereniging Oud Leiden net iets voor u. Neem contact op met promotie@oudleiden.nl en we vertellen u er alles over.

Bedrijfsleden

Rabobank

architectenburo
Veldman | Rietbroek | Smit

Alrijne Zorggroep

APEK administraties

Rijksmuseum Boerhaave

Breedveld Holding

Buik en Van der Horst, gerechtsdeurwaarders

Grandcafé De Burcht

Van Cleef Holding

Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden

Geelkerken Linskens, advocaten

Griffioen Precious Presents vof

La Gro advocaten

LEK@ makelaars en taxateurs

HBK, Belastingadviseurs & Accountants

Stichting Hofjes van de Diaconie

De Leeuw Makelaardij bv

Macropa BV

Glas- en Schilderwerken Van Muiden bv

Stichting Pieterskerk Leiden

Prima Management

Primavera Pers

Rabobank Leiden-Katwijk

Hoogheemraadschap van Rijnland

MBO Rijnland

De Ruyter de Wildt en De Vroom, advocaten

Schulpen Schuim BV

Teekens Karstens, advocaten en notarissen

Universiteit Leiden

Van der Valk Hotel Leiden

Architektenburo Veldman | Rietbroek | Smit

Museum Volkenkunde

Tandartsenpraktijk Zoeterwoudsesingel

Zorgverzekeraar Zorg en Zekerheid

Holdingmaatschappij
R.H. Breedveld B.V.

de BURCHT

Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden

de waarde van erfenis

PRIMAVERA PERS

Copyright © 2018 Historische Vereniging Oud Leiden, All rights reserved.

[Gegevens wijzigen](#) | [afmelden](#)

mailchimp